

LATVIJAS POZĪCIJA PAR ES KOPĒJO LAUKSAIMNIECĪBAS POLITIKU (KLP) PĒC 2020.GADA

Izstrādāta pamatojoties uz 01.06.2018. EK KLP regulu priekšlikumiem

I LATVIJAS GALVENĀS PRIORITĀTES KOPĒJĀS LAUKSAIMNIECĪBAS POLITIKĀ PĒC 2020. GADA

1. **Latvija neatbalsta tik ievērojamu ES KLP budžeta samazinājumu**, ņemot vērā to, ka jaunā politika paredz ambiciozus jaunus mērķus un ņemot vērā to, ka KLP ir jāsasniedz ES Līgumā noteiktos mērķus. Latvijai ir svarīgi, lai tiktu saglabāta mērķtiecīga, efektīva un spēcīga, visai ES kopīga lauksaimniecības politika, kuras ietvaros visiem ES lauksaimniekiem tiktu nodrošināti taisnīgi un vienlīdzīgi atbalsta pasākumi.

2. **Nepieciešama TM izlīdzināšana**. Latvijai nākamajā periodā jānodrošina vidējais TM līmenis. Kompromiss – ne mazāk kā 90% no ES vidējā TM līmeņa.

Ņemot vērā 2013. gada 8. februārī apstiprinātos Eiropadomes secinājumus, Latvijas lauksaimniekiem 2020. gadā būtu jāsaņem 75% (196 eur/ha) no ES vidējā līmeņa (260 EUR/ha). EK priekšlikums paredz, ka Latvijas lauksaimnieki, sākot ar 2026. gadu saņems 77% no ES vidējā līmeņa (264 EUR/ha). Tātad piedāvātā tuvināšanās ES vidējam līmeni ir tikai 2%.

3. **Latvija iebilst pret finansējuma samazināšanu lauku attīstībai Latvijai**. Finansējums ir jā saglabā vismaz 2014-2020 perioda apmērā:

- Tām valstīm, kam KLP finansējums uz vienu hektāru (abos pīlāros) nerasniedz 90% no ES vidējā līmeņa (eur/ha), un
- Tām valstīm, kuru lauku attīstības finansējums pašreizējā periodā (2014–2020. gadā) ir samazināts. Esošajā periodā Latvijai bija ekonomiski nepamatots 8,1% aploksnes samazinājums.

II DETALIZĒTAS KLP INTERESES PĒC 2020. GADA:

1. PĪLĀRS-TIEŠIE MAKSĀJUMI

- **Latvija atzinīgi vērtē:**
 - Vienotā platības maksājuma shēmas īstenošanu;
 - Mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas saglabāšanu;
 - Atbalstu jaunajiem lauksaimniekiem;
 - Saistītā ienākuma atbalsta saglabāšanu;
- **Latvija atbalsta** nepieciešamību noteikt tiešmaksājumu samazinājumu sliekšņu līmeņus, tomēr konkrētiem sliekšņu līmeņiem jābūt balstītiem Komisijas veiktā sociālekonomiskā pamatojumā.
- **Latvija uzskata**, ka “Nosacījumu sistēmas” pastiprinātie nosacījumi ir pārāk stingri un atsevišķi no tiem būtu piemērotāki kā kompensējoši maksājumi zem ekoshēmas vai LAP agrovīdes pasākumiem.

1.PĪLĀRS – TIRGUS KOPEJĀ ORGANIZĀCIJA

- **Latvija atzinīgi vērtē** ražotāju pozīcijas stiprināšanu pārtikas piegādes ķēdē arī citos sektoros (piemēram, piens, gaļa, graudi), tādējādi veicinot ražotāju organizāciju veidošanos.
- **Latvija neatbalsta** ES finansējuma samazinājumu ES skolu apgādes programmai, jo Latvijā jau šobrīd programmā pieejamais ES finansējums apmierina tikai 1/6 no kopējām programmas vajadzībām, un dalībvalstu iespējas piešķirt papildu līdzekļus ir ierobežotas.

2.PĪLĀRS - LAUKU ATTĪSTĪBA

- Ievērojot depopulāciju lauku teritorijās un iedzīvotāju novecošanos, zemo inovāciju līmeni Latvijā salīdzinājumā ar citām ES valstīm, kā arī saimniecību efektivitātes līmeni, **Latvija neatbalsta** finansējuma samazinājumu lauku attīstībai. Lauku attīstības finansējums ir būtisks instruments iepriekš minētās situācijas uzlabošanā, t.sk. esošo darba vietu saglabāšanā un jaunu radīšanā lauku teritorijās.
- Lauku attīstības intervencu īstenošanu negatīvi ietekmē samazinātais finansējums KLP II pīlāram, kas pie samazinātā ES finansējuma palielina slogu nacionālam budžetam.

HORIZONTĀLIE JAUTĀJUMI

Administratīvie jautājumi

- **Latvija atzinīgi vērtē** lielāku subsidiaritāti un mazāk ierobežojošus nosacījumus.
- Regulas priekšlikums nesniedz pārliecību par reālu vienkāršošanu, īpaši ņemot vērā KLP stratēģiskā plāna plānoto saturu, kas ietver detalizētu un aprakstošu informāciju dažādās jomās. Latvija uzskata, ka KLP stratēģiskam plānam jābūt stratēģiskam, vispārīgam un īsam.
- **Latvija ar bažām raugās** uz jaunā un uz rezultātiem (*delivery*) vērstā modeļa īstenošanu, īpaši attiecībā uz ikgadēju rādītāju noteikšanu, kas pilnībā atšķiras no citu ES fondu īstenošanas un mērķu izpildes pieejas.
- **Latvija stingri uzsver**, ka dalībvalstīm pieejamais maksimālais tehniskās palīdzības finansējuma apmērs ir jānosaka procentuālā izteiksmē no visa stratēģiskā plāna īstenošanai kopējā pieejamā finansējuma, nevis tikai no lauku attīstības finanšu aploksnes.

Vides un klimata prasību paaugstināšana

- **Latvija norāda**, ka KLP vides un klimata prasībā jābūt sabalansētām ar dalībvalstij piešķirto finansējumu. Pārāk lielās prasības nedrīkst mazināt lauksaimnieku konkurētspēju vienotajā tirgū. Svarīgs ir prasību un finansējuma līdzsvars.